

Pişmanlıkla verilen beyannameye ihtirazi kayıt şerhi düşülmesi, dava açma hakkı vermez.

Mustafa Çolak

Vergi Danışmanı

Sirküler No: 409

Tarih: 22.09.2022

Kısa Cevap

Hayır. Danıştay 9. Dairesine göre, kanuni süresi geçtikten sonra **pişmanlıkla** verilen beyannameye ihtirazi kayıt şerhi konulması, ihtirazi kayıtla verilen beyannamelere tanınan **dava açma hakkını doğurmaz**. Pişmanlık hükümlerinden yararlanmanın şarta bağlanması hükmün amacına aykırıdır ve pişmanlıkla verilen beyannamedeki vergilerin dava konusu edilmesi **pişmanlıktan vazgeçme** sonucunu doğurur. Bu nedenle açılan dava **incelenmeksizin reddedilmelidir**.

İhtirazi Kayıt ve Dava Hakkı

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 378. maddesinin 2. fıkrasında; mükelleflerin beyan ettikleri matrahlar ve bu matrahlar üzerinden tarh edilen vergilere karşı dava açamayacakları, İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 3. bendinde de; ihtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine yapılan işlemler ile tahsilat işlemlerinden dolayı açılan davaların tahsil işlemini durdurmayaacağı kuralına yer verilmeyle, ihtirazi kayıtla verilen beyan üzerine tahakkuk ettirilen vergilere karşı dava açılabileceği kabul edilmiştir.

Pişmanlık Müessesesi

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 371. maddesinde; beyana dayanan vergilerde, vergi ziyai cezasını gerektiren kanuna aykırı hareketlerini ilgili makamlara kendiliğinden haber veren mükelleflere maddede yazılı kayıt ve şartlarla vergi ziyai cezası kesilemeyeceği kurala bağlanmış, madde hükmüyle, vergi ziyai cezası gerektiren fiilleri kendiliğinden vergi dairesine haber veren, bir başka anlatımla, işlediği fiillerden pişmanlık duyan yükümlülere belli şartları yerine getirmeleri kaydıyla belirtilen fiillere ait cezaların uygulanmasının önlenmesi amaçlanmıştır.

İki Müessesenin Farkı

Vergi beyannamelerinin ihtirazi kayıtla verilmesi ile pişmanlıkla verilmesinin nedenleri, koşulları ve yarattığı sonuçlar farklıdır. Vergi kanunlarının öngördüğü zamanlarda verilen beyannamelere ihtirazi kayıt konulması, tarh edilen verginin dava konusu yapılmasına olanak sağladığı halde, pişmanlıkla verilmesi, beyannamenin zamanında verilmediği için doğmuş vergi kaybından dolayı ceza kesilmesini önlemektedir. Bu yüzden, kanuni süresi geçtikten sonra pişmanlıkla verilen beyannameye ihtirazi kayıt konulmasına, ihtirazi kayıtla verilen beyannamelere bağlanan hukuksal sonucun tanınmasına da olanak yoktur.

Sonuç

Bu itibarla, davacı tarafından süresinden sonra pişmanlık hükümleri uyarınca ihtirazi kayıtla verilen beyanname üzerine düzenlenen tahakkuk fişinde pişmanlık zammı tahakkuk ettirilmesi ve ceza kesilmemesi karşısında davacı tarafından ihtirazi kayıt şerhinin konulmuş olmasının davacıya dava açma olanağı vermesine hukuken olanak bulunmamaktadır.

Pişmanlık hükümlerinden faydalanmanın herhangi bir kayıt ve şarta bağlanmasının söz konusu hükmün amacına ters düştüğü, pişmanlıkla verilen beyanname içeriği vergilerin dava konusu edilmesinin pişmanlıktan vazgeçilmesi sonucunu doğuracağı da göz önüne alındığında, davacı tarafından pişmanlık hükümlerine göre verilen damga vergisi beyannamesine istinaden tahakkuk eden verginin ve pişmanlık zammının kaldırılması istemiyle açılan davanın esasının incelenmesi hukuken mümkün olmadığından incelenmeksizin reddi gerekirken, davayı reddeden Vergi Mahkemesi kararına karşı davacı tarafından yapılan istinaf başvurusunu kabul edip davayı esastan incelemek suretiyle davanın kabulüne karar veren Bölge İdare Mahkemesi kararında isabet görülmemiştir.

(Danıştay 9. Daire E. 2019/2382 K. 2022/841 T. 14.3.2022)

Sık Sorulan Sorular

İhtirazi kayıtla verilen beyannameye dava açılabilir mi?

Kanuni süresinde verilen beyannameye konulan ihtirazi kayıt, tarh edilen verginin dava konusu yapılmasına olanak sağlar.

Pişmanlıkla verilen beyannamede durum neden farklı?

Pişmanlık, beyannamenin zamanında verilmemesinden doğan vergi kaybı nedeniyle ceza kesilmesini önler; amacı ve sonuçları ihtirazi kayıttan farklıdır.

Dava açılırsa ne olur?

Pişmanlıkla verilen beyannamedeki vergilerin dava konusu edilmesi, pişmanlıktan vazgeçilmesi sonucunu doğurur.

Mahkeme davayı nasıl sonuçlandırmalı?

Karara göre davanın esası incelenmeksizin reddedilmesi gerekir.

Resmî Kaynaklar

- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu (371 ve 378'inci maddeler)
- 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu (27'nci madde)
- Danıştay 9. Daire, 14.03.2022, E. 2019/2382, K. 2022/841

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

PROZON'DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/pismanlikla-verilen-beyannameye-ihirazi-kayit-serhi-dusulmesi-dava-acma-hakki-vermez/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 05:54 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net